

Voor aquarianen een zeer nuttig boek: Christel Kasselmann, Aquariumplanten

Een boekbespreking door Luuc Bauer

Inleiding

Voor de oorspronkelijke uitgave heb ik al aandacht gevraagd in WAPkrant 166, augustus 2010. Toch wil ik me er nu niet van afmaken met een Gianni van Leiden. Tenslotte is dit aquaristisch, het belangrijkste boek over planten – en een vertaling was zeer welkom.

Een econoom wordt in het Engels economist genoemd. Soms werd of wordt dat Engelse woord zonder vertaling in het Nederlands gebruikt – maar dat is onzin. Een aquariumhouder heet in het Nederlands aquariaan. In het Engels wordt aquarist gebruikt en misschien heeft dat gebruik ook in Vlaanderen wel navolgers. Hoe dan ook, in het voorwoord en herhaaldelijk later lezen we het woord aquarist. Laten Nederlanders niet gaan denken dat goed gedrukt ook goed gebruikt is! Misschien is de vertaling in sommige opzichten voor Nederlanders wat vreemd door Vlaamse invloeden. Zo lezen we hier en daar iets over kweekvarianten; dat kan beter kweekvariëteiten zijn ofwel cultivar. Een cultuurvorm heet in het Duits Sorte. Soort is in het Duits Art en Sorte is niet soort, maar kweekvorm of cultivar. Echinodorus 'Hot Pepper' & Echinodorus 'Indian Red' zijn geen soorten maar kweekvormen: Sorte is iets anders dan soort. Overall waar in de oorspronkelijke tekst het woord Sorte staat is dat gewoon in de Nederlandse editie overgeschreven als soort – en dus niet vertaald.

Algemeen

De bij Ulmer verschenen oorspronkelijke uitgave heeft een rondgezet boekblok. De vertaling heeft een recht boekblok, waardoor de bindrug bij openliggen meer wordt belast; maar hierdoor blijft de kleinere Nederlandse oplage toch nog betaalbaar. Knap is dat de vertaling goed past in het oorspronkelijke formaat van 606 pag. Inderdaad mogen we de vertaler ook wel complimenteren voor zijn behandeling van dit lastige werk. Er zijn weinig spelfouten en ik weet hoe moeilijk dat te verwezenlijken is. Ergerlijk vind ik wel dat gesprekspartner Piet van Wijngaarden op pagina 5 is weggelaten uit de vertaling. Als vriend en als lid van de WAP gaat dat me ter harte. Punten van kritiek betreffen enkele taalkundige kleinigheden, waardoor soms een verkeerde indruk wordt gewekt, zoals op pag. 190: Blad één keer gegolfd moet zijn eenmaal gevorkt! Verder onnauwkeurigheden die zelden het vermelden waard zijn. Soms veroorzaakt door problematiek van word. Soms zou je haast denken dat Nederlands niet des vertalers moedertaal is. Waarom bijv. het Arbeitskreis Wasserpflanzen?

Jammer, maar ik ontkom er niet aan om op zulke schoonheidsfoutjes of op echte te wijzen. Enkele afwijkende spellingen lijken bewust (vlaams) gekozen of overgenomen van het Duitse origineel: Orinoko in plaats van Orinoco, Madagaskar is Madagascar. Eigenlijk is dit van weinig belang en ik zou er geen woorden aan vuil maken ware het niet dat op pag. 378 madagaskariensis – met een k! – een foutieve verandering is in de botanische naam Lagarosiphon madagascariensis. In het inleidend gedeelte over planten op de natuurlijke vindplaats worden door de vertaler Cyperaceae, Eriocaulaceae, Podostemaceae, Alismataceae cursief geschreven en ook verderop in het boek worden familienamen gecursiveerd. Christel deed dat niet en het hoort ook niet. De vertaler of uitgever heeft dat kennelijk bewust veranderd. Vreemd is op pagina 19 grote Sabana. Christel schreef Gran

Sabana en dat is correct. Men zou eventueel in vertaling wel Grote Savanne kunnen schrijven, maar dat verduidelijkt niets: het grote savannegebied in zuidoostelijk Venezuela heet Gran Sabana en is internationaal ook zo bekend. Op dezelfde pagina een echte fout bij de ecologie van *Jasarum steyermarkii*. Hier lezen we: Het is de tot op heden enige in het water levende aronskelk. [!?!] Maar dat stond er niet. Oorspronkelijk in het Duits: Sie ist das einzige im Wasser lebende Aronstabgewächs der Neuen Welt. In vertaling: Dit is het enige in water levende aronskelkgewas van de nieuwe wereld. Een andere echte fout die het vermelden waard is: Pagina 540 – Hier heeft Kasselmann het over "17 anerkante Arten" *Vallisneria* maar in de vertaling staat precies het tegenovergestelde, nl. niet-erkende soorten. Natuurlijk is het prettig om van een zo belangrijk boek een Nederlandse versie te hebben. Jammer genoeg is deze vertaling niet vlekkeloos. Het blijft echter een goed bruikbaar boek. Dus laat u door mijn kritische opmerkingen niet afschrikken – een echte bespreking is immers geen jubelende reclametekst. Zodoende worden in een positieve bespreking juist negatieve zaken overbelicht; onvermijdelijk misschien maar een boek waarvoor je geen belangstelling hebt, daar maak je geen woorden aan vuil. Deze vertaling is van belang voor Nederlandse aquarianen – en lees altijd met verstand daar heeft u baat bij.

Christel Kasselmann, Aquariumplanten.
Nederlandse vertaling Gianni Malfait.
Uitgever De Fontein – Tirion, € 49,95

Tekst : Lucas Bauer
© Werkgroep aquatische planten – krant 175

